

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אברהם בצלאל

3122/25/פ

הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון – שינוי פרטים בכרטיס טיסה או בכרטיס לשיט), התשפ"ג–2023

הוספת סעיף 1ח14 .1 בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א–1981¹, אחרי סעיף 14ח יבוא :

"שינוי פרטים
בכרטיס טיסה או
בכרטיס לשיט
1ח14. (א) בסעיף זה –

"כרטיס נסיעה" – אישור בדבר התחייבות להסיע נוסע, שהנפיק עוסק שהוא מפעיל טיסה או מפעיל שיט, אף אם האישור הונפק כחלק מחבילת תיור; לעניין זה, "אישור" – לרבות במסר אלקטרוני;

"שירותי נסיעה" – טיסה או שיט היוצאים מתחומי מדינת ישראל או נכנסים לתחומה או מתקיימים בשטחה, לרבות טיסה או שיט הכוללים חניית ביניים.

(ב) עוסק המפעיל כלי טיס או כלי שיט לשם הובלת נוסעים וכבודתם, בתמורה, ממדינת ישראל, אליה או בשטחה, והתקשר עם צרכן בעסקה לרכישת שירותי נסיעה על ידי הצרכן, לא יגבה מהצרכן תשלום נוסף בשל שינוי פרטים שאינם מהותיים בכרטיס הנסיעה; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו הסבת כרטיס נסיעה על

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 248.

שמו של אדם אחר כפרט שאינו מהותי, כל עוד אין בכך שינוי בסיווג הנוסע לצורך תמחור השירות שקבע העוסק בעת ההתקשרות בעסקה.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על מארגן או מי מטעמו; בסעיף קטן זה, "מארגן" – אדם השוכר קיבולת בכלי טיס או כלי שיט, כולה או חלקה, להובלת נוסעים וכבודתם, לצורך מכירתה לאחרים."

דברי הסבר

מטרתה של הצעת החוק היא לאפשר לצרכנים להסב כרטיס טיסה או שיט שקנו על שמו של אדם אחר בלי להטיל עליהם תשלום נוסף. כיום, כאשר נבצר מצרכן לטוס או לשוט מסיבה מסוימת הוא אינו יכול להסב את הכרטיס שמקנה לו את הזכות האמורה על שמו של אדם אחר, ובכך להימנע מעלויות ביטול עסקה. במקרים אחרים, חברות מאפשרות להסב את כרטיס הטיסה על שמו של אדם אחר, אך משיתות עלויות גבוהות מאוד על הצרכן, שלעיתים גבוהות אף מעלות הביטול. יש לציין כי בענף מסחר אחר בתחום התיירות, ענף המלונאות, ניתן לשנות את השמות של השוהים בחדר בקלות וללא עלות ברוב המלונות.

המצב בעולם הוא כדלקמן: בקרב רוב חברות התעופה האמריקניות שנבדקו הנוסע לא נדרש לשלם כלל על הסבת כרטיס הטיסה על שמו של אדם אחר, או שהוא נדרש לשלם עמלה בסכום של עד 50 דולרים. מודל אחר שקיים בארצות הברית הוא מכירתם של מספר סוגי כרטיסים, אשר השוני ביניהם הוא באפשרות לשנות את פרטי הטיסה לאחר רכישת כרטיס הטיסה. בקרב חברות התעופה האירופאיות קיים הסדר דומה להסדר האמור – מכירה של מספר סוגי כרטיסים, חלקם ניתנים לשינוי וחלקם לא. הסדר אחר שקיים בחברות מסוימות באירופה מאפשר לשנות את שמות הנוסעים בטיסות בתוך אירופה. לפיכך, מוצע לחייב מפעילי טיסה ומפעילי שיט לאפשר לצרכן לשנות פרטים שאינם מהותיים בכרטיס הנסיעה, ובפרט להסב את כרטיס הנסיעה על שמו של אדם אחר, בלי לגבות על כך תשלום נוסף, כדי להקל על הצרכנים ולאפשר להם להימנע מעלויות ביטול. יצוין כי לא מדובר בעלויות גבוהות עבור מפעילי הטיסות ומפעילי השיט, שעליהם רק לשנות את שם הנוסע בכרטיס הטיסה או השיט. כמו כן, יש בהצעת חוק זו כדי להיטיב עם חברות המספקות שירותים אלה, שכן צרכנים רבים לא יחששו לקנות כרטיס טיסה או כרטיס לשיט מראש, בידיעה שיוכלו להסב אותו על שמו של אדם אחר אם לא יתאפשר להם להגיע לטיסה או לשיט. בכך ייהנו חברות אלה מוודאות רבה יותר ובשלב מוקדם יותר לעניין התמלאות הטיסה או השיט.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת ואליד אלהואשלה (פ/25/1839), על ידי חבר הכנסת אופיר כץ (פ/25/923), על ידי חבר הכנסת יונתן מישרקי (פ/25/2845) ועל ידי חברת הכנסת אימאן ח'טיב יאסין וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/2846). הצעת החוק זהה לפ/25/2846 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בניסן התשפ"ג (29.03.2023)

